

28. Zaaksvervangings bij gezamenlijke verkrijging door echtgenoten

MR. DR. T.H. SIKKEMA

In deze bijdrage staat de vraag centraal of de zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 BW kan worden toegepast op een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten en, zo ja, welke methode daarvoor moet worden gehanteerd.

1. Inleiding

In dit artikel wil ik ingaan op de toepassing van de zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 BW bij een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten.¹

In de literatuur wordt van mening verschild over het antwoord op de vraag of de zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 BW van toepassing is op gezamenlijke verkrijgingen door echtgenoten en, zo ja, hoe deze regeling in dergelijke gevallen dient te worden toegepast. De beantwoording van deze vraag heeft gevolgen voor de toewijzing (allocatie) van goederen aan een bepaald vermogen. Het belang van een correcte beantwoording raakt mede het functioneren van de rechtspraak. Denk bijvoorbeeld aan de rechter, de notaris of de advocaat die zich een oordeel moet vormen over de omvang van de verschillende vermogens in verband met echtscheiding, overlijden of overdracht.²

Om deze reden stel ik mij ten doel in deze bijdrage antwoord te geven op de volgende rechtsvraag:

Kan de zaaksvervangingsregeling volgens de eerste volzin van art. 1:95 lid 1 BW worden toegepast op een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten met betrekking tot hetzelfde goed en, zo ja, op welke wijze?

Om te komen tot de beantwoording van deze vraag zal ik ingaan op de reikwijdte van de zaaksvervangingsregeling, het subject en het object daarvan, het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel en de methode voor de toepassing van zaaksvervangings. Ik sluit af met een conclusie. De met

het optreden van zaaksvervangings samenhangende vergoedingsrechten laat ik onbesproken.

Bij de behandeling van de problematiek zal ik uitgaan van het huidige hoofdstelsel van huwelijksvermogensrecht, tenzij anders aangegeven.

2. Zaaksvervangings bij gezamenlijke verkrijging door echtgenoten?

De zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 lid 1 BW luidt volgens de eerste volzin daarvan:

‘Een goed dat een echtgenoot anders dan om niet verkrijgt, blijft buiten de gemeenschap indien de tegenprestatie bij de verkrijging van dit goed voor meer dan de helft ten laste komt van zijn eigen vermogen.’

In verband met de vaststelling van de reikwijdte van de zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 lid 1 BW kan de vraag worden gesteld of deze regeling tevens van toepassing is op *gezamenlijke* verkrijgingen door echtgenoten. In de literatuur is niet iedereen ervan overtuigd dat dit het geval is. Zo wordt wel betoogd dat art. 1:95 BW geen toepassing vindt indien een goed door levering aan beide echtgenoten eigendom van hen is geworden, onder verwijzing naar de parlementaire geschiedenis.³ Hoewel de parlementaire geschiedenis geen kracht van wet heeft, kan deze wel relevantie hebben voor de uitleg van de wet.

Uit de parlementaire geschiedenis valt op te maken dat primair geldt dat degene aan wie een (register)goed wordt geleverd daarvan ook eigenaar wordt.⁴ De zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 BW is een aanvulling op dit uitgangspunt en geen afwijking daarvan.⁵ In dat verband

1 Datgene wat in dit verband over echtgenoten wordt gezegd, geldt ook voor degenen die een geregistreerd partnerschap in de zin van 1:80a BW zijn aangegaan, zie art. 1:80b BW.

2 Naast het belang van de juiste allocatie als zodanig, heeft allocatie ook afgeleide gevolgen, zoals bijvoorbeeld met betrekking tot de toepasselijke bestuursregels. Het gegeven dat bij zaaksvervangings volgens art. 1:95 BW economische belangen via vergoedingsrechten een rol spelen laat het belang van een juiste allocatie onverlet.

3 S. Perrick, *Zaaksvervangings*, Den Haag: Boom Juridisch 2016, nr. 13.1.

4 Vgl. HR 2 april 1976, NJ 1976, 450 (*Modehuis Nolly*); *Kamerstukken II* 2005/06, 28867, nr. 9, p. 8-10.

5 *Kamerstukken II* 2005/06, 28867, nr. 9, p. 8-10.

wordt over de voorganger van art. 1:95 BW – art. 124 lid 2 BW (oud) – gezegd:

‘Primair geldt dus dat een huis door levering aan beide echtgenoten eigendom wordt van beide echtgenoten, en door levering aan één der echtgenoten van die ene echtgenoot. Artikel 124, tweede lid, speelt slechts een rol bij de vervolgvraag of een goed dat aan één echtgenoot is geleverd in de huwelijksgemeenschap valt.’⁶

Bij lezing van deze passage kan de gedachte worden gevoed dat levering aan beide echtgenoten wel leidt tot een gezamenlijke gerechtigdheid, maar niet tot toepassing van de bedoelde zaaksvervangingsregeling. In vergelijkbare zin kan verderop worden gelezen:

‘Levering aan beide echtgenoten leidt dus tot gezamenlijke eigendom. Slechts voor de vraag of een goed dat is geleverd aan één echtgenoot in de huwelijksgemeenschap valt, wordt het huidige recht (analoge toepassing van artikel 124, tweede lid) doorgetrokken.’⁷

De vraag is of hiermee een uitleg wordt gegeven aan de wettekst in die zin dat waar deze spreekt over ‘een echtgenoot’, dit noodzakelijk gelezen moet worden als ‘één echtgenoot’. Dit laatste wordt op grond van dezelfde parlementaire geschiedenis ook wel ontkend.⁸ Er wordt in dit verband verwezen naar de volgende passage:

‘Wel staat vast wie eigenaar is in alle gevallen dat het goed niet is geleverd aan één der echtgenoten maar aan beide echtgenoten tezamen. Zij zijn dan samen eigenaar, ongeacht of het goed al dan niet in de huwelijksgemeenschap valt.’⁹

Uit de context van het citaat in de parlementaire geschiedenis kan worden opgemaakt dat in dit verband wordt gedacht aan een verkrijging op grond van een schenking of making onder uitsluitingsclausule. In hoeverre de zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 BW – dus bij verkrijgingen anders dan om niet – daarbij een rol kan spelen, kan naar mijn mening uit de aangehaalde delen van de parlementaire geschiedenis niet zondermeer worden opgemaakt. Het bovenstaande laat evenwel onverlet dat ik bezwaarlijk kan inzien waarom de zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 BW niet ook van toepassing zou zijn bij een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten. Waarom zou deze ‘goederenrechtelijke correctie’ niet ook gelden bij een dergelijke gezamenlijke verkrijging indien aan de voorwaarden voor zaaksvervangingsregeling wordt voldaan? Ook in de literatuur is steun te vinden voor een dergelijke opvatting.¹⁰ De vraag

rijst vervolgens *op welke wijze* de zaaksvervangingsregeling op een dergelijke verkrijging zou moeten worden toegepast.

Hierna ga ik nader in op deze thematiek, te beginnen met een beschouwing over het subject en object van de hier besproken zaaksvervangingsregeling.

3. Subject en object

In het navolgende neem ik tot uitgangspunt dat de zaaksvervangingsregeling eveneens van toepassing kan zijn op een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten. Op welke wijze dient in dat geval aan de zaaksvervangingsregeling van art. 1:95 lid 1 BW gevolg te worden gegeven?

Als subject van de zaaksvervangingsregeling wordt in de wettekst ‘een echtgenoot’ (enkelvoud) genoemd. Dit roept de vraag op of de toepassing van de zaaksvervangingsregeling hiermee beperkt moet worden tot één verkrijgende echtgenoot (enkelvoudig subject) of dient te worden toegepast met betrekking tot de verkrijgende echtgenoten gezamenlijk (meervoudig subject). Het antwoord op deze vraag hangt mede samen met het object van de zaaksvervangingsregeling.

Het object van de zaaksvervangingsregeling betreft volgens de wettekst ‘een goed’. Omdat bij een verkrijging behalve gehele goederen ook aandelen in goederen kunnen worden verkregen, rijst de vraag of de zaaksvervangingsregeling enkel ziet op de verkrijging van een goed als geheel of ook op de verkrijging van een aandeel in een dergelijk goed. Een dergelijke vraag kan zowel gesteld worden in verband met een (enkelvoudige) verkrijging door één echtgenoot als bij een (gezamenlijke) verkrijging door twee echtgenoten.

Naar mijn mening kan de werking van de zaaksvervangingsregeling niet aan de verkrijging van een aandeel in een goed worden onthouden. Er lijken mij geen termen te zijn om een dergelijke verkrijging op andere wijze te behandelen dan de verkrijging van het gehele goed zelf.¹¹ Dit brengt ons bij de vraag of bij een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten de werking van de zaaksvervangingsregeling zich uitstrekt over het gezamenlijk verkregen ‘goed’ dan wel de afzonderlijk verkregen aandelen per echtgenoot.¹² Voor een begin van een antwoord kijk ik eerst naar het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel.

4. Goederenrechtelijk eenheidsbeginsel

Uit het bepaalde in art. 1:95 BW moet worden afgeleid dat onder omstandigheden de aantrekkende werking van

6 Ibidem.

7 Ibidem.

8 R.E. Brinkman e.a., ‘Zaaksvervangingsregeling in het huwelijksvermogensrecht’, *WPNR* 7198 (2018), p. 469 e.v.

9 *Kamerstukken II* 2005/06, 28867, nr. 9, p. 8-10.

10 Ik verwijs kortheidshalve naar par. 5 e.v. met de daar vermelde verwijzingen.

11 Voor steun voor een dergelijke opvatting zie onder anderen: A-G Rank-Berenschot, ECLI:NL:PHR:2017:464, noot 34: ‘Als iemand echter slechts een aandeel in een goed verkrijgt, kan dat aandeel (...) als “goed” in de zin van art 1:95 BW worden aangemerkt.’ In gelijke zin: Breederveld, *De huwelijksgemeenschap bij echtscheiding* (diss. Amsterdam VU), Den Haag: Boom Juridische uitgeverij 2008, p. 177-178; R.E. Brinkman e.a., ‘Zaaksvervangingsregeling in het huwelijksvermogensrecht’, *WPNR* 7198 (2018), p. 470.

12 Zie dat een meervoudig subject hier correspondeert met een enkelvoudig object en vice versa.

de huwelijksgemeenschap (art. 1:94 BW) wordt doorbroken ten gunste van het eigen vermogen van (één van) de echtgenoten. Ook kan uit de tekst worden afgeleid dat een ‘splitsing’ van het verkregen goed niet aan de orde is in die zin dat een deel daarvan moet worden gealloceerd aan de huwelijksgemeenschap en een ander deel aan het eigen vermogen van de verkrijgende echtgenoot. In zoverre gaat de wetgever kennelijk uit van de eenheid van het vervangende goed als object van de regeling ten gevolge waarvan het goed wordt gealloceerd aan de huwelijksgemeenschap dan wel aan het eigen vermogen. Dit beginsel wordt ook wel aangeduid als (een vorm van) het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel.¹³

Hoe verhoudt dit principe zich tot de hierboven opgeworpen vraag of bij een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten de werking van de zaaksvervangingsregeling zich uitstrekt over het gezamenlijk verkregen goed dan de verkregen aandelen per echtgenoot? In de literatuur worden in dit verband verschillende methoden onderscheiden.

5. Drie methoden

Bij de bespreking van methoden voor toepassing van de zaaksvervangingsregeling bij een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten ga ik uit van de volgende casus.

Mevrouw A en de heer B zijn in 2018 gehuwd in wettelijke gemeenschap van goederen. Tijdens hun huwelijk wordt ten titel van koop aan hen gezamenlijk, ieder voor de onverdeelde helft, een onroerende zaak geleverd. De koopsom bedraagt € 100.000. De tegenprestatie van het goed wordt bij de verkrijging als volgt gefinancierd:

- uit eigen vermogen A: € 45.000;
- uit eigen vermogen B: € 20.000;
- uit huwelijksgemeenschap: € 35.000.

Uit de casus wordt duidelijk dat A haar aandeel voor meer dan de helft uit eigen vermogen financiert, terwijl dit voor B niet geldt. Ook kan worden geconstateerd dat de woning *als geheel genomen* voor méér dan de helft uit (de som van de) eigen gelden is voldaan.

Via deze methode dient nu de zaaksvervangingsregeling te worden toegepast? In de literatuur worden verschillende methoden voorgesteld. Ik noem er drie:

Methode 1

Toepassing van het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel vindt plaats op het door elk van de echtgenoten verkregen aandeel afzonderlijk.¹⁴ Dit geeft voor de vermogensallocatie als uitkomst:

- aandeel A: eigen vermogen A;
- aandeel B: huwelijksgemeenschap.¹⁵

Methode 2

Toepassing van het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel vindt plaats op het gehele goed zoals dat door de echtgenoten gezamenlijk wordt verkregen.¹⁶ Indien de som van de bijdragen uit het eigen vermogen van A en B meer dan helft bedraagt van de totale tegenprestatie, heeft deze methode tot resultaat dat in casu het gehele goed wordt gealloceerd aan de respectievelijke eigen vermogens van de echtgenoten:

- aandeel A: eigen vermogen A;
- aandeel B: eigen vermogen B.¹⁷

Methode 3

De derde methode lijkt een variant op de eerste methode – toepassing van het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel op de door elk van de echtgenoten verkregen gerechtigdheid – met dien verstande dat *bij de toetsing* aan de zaaksvervangingsregeling het ‘meer dan de helft’ van de tegenprestatie betrekking heeft op het *gehele* goed.¹⁸ Een *aandeel* in een goed wordt bij deze werkwijze pas tot het eigen vermo-

13 Zie de conclusie van A-G Rank-Berenschot, ECLI:NL:PHR:2017:464, noot 34 [cursivering in origineel]: ‘Ik meen weliswaar dat het niet mogelijk is dat van een goed dat door iemand in het geheel (of voor een groter gedeelte) wordt verkregen een gedeelte daarvan in een huwelijksgemeenschap kan vallen en een ander gedeelte daarvan niet. Daarvoor geldt mijns inziens (een vorm van) het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel, dat ook aan art. 1:95 BW ten grondslag lijkt te liggen. Vgl. in die zin ook Zonnenberg in *EB* 2010/57. Anders lijkt te oordelen Hof ‘s-Hertogenbosch 14 september 2009, ECLI:NL:GHSHE:2009:BL0292, JPF 2010/72 m.nt. B.E. Reinhartz, met kritiek van Reinhartz daarop.’

14 Voor de verdediging van methode 1 zie Breederveld, *De huwelijksgemeenschap bij echtscheiding* (diss. Amsterdam VU), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2008, p. 177. In de vorige druk van het Handboek Nederlands vermogensrecht bij scheiding werd – naast andere methoden – ook nog melding gemaakt van de hier bedoelde methode. Zie daarvoor M.J.A. van Mourik & L.C.A. Verstappen, *Handboek Nederlands vermogensrecht bij scheiding. Algemeen Deel A*, Deventer: Wolters Kluwer 2014, nr. 4.3.2., waar op p. 113 valt te lezen: ‘Aangenomen moet worden dat een goed dan (...) toch deels buiten en deels in de gemeenschap kan vallen.’ In de nieuwste druk van laatstbedoeld handboek is deze opvatting verlaten, zie M.J.A. van Mourik, L.C.A. Verstappen & W. Burgerhart (m.m.v. J.G. Knot), *Handboek Nederlands vermogensrecht bij scheiding. Deel A*, Deventer: Kluwer 2020, p. 147.

15 Ratio financiering via eigen vermogen bij verkrijging/aandeel gerelateerde tegenprestatie: A: 45/50, B: 20/50.

16 Voor verdediging methode 2 zie: Brinkman e.a., ‘Zaaksvervanging in het huwelijksvermogensrecht’, *WPNR* 7198 (2018), p. 471 e.v.; M.J.A. van Mourik, L.C.A. Verstappen & W. Burgerhart (m.m.v. J.G. Knot), *Handboek Nederlands vermogensrecht bij scheiding. Deel A*, Deventer: Kluwer 2020, nr. 4.3.5. Zie ook: C.A. Kraan, S.H. Heijning & Q.J. Marck, *Het huwelijksvermogensrecht*, Den Haag: Boom Juridisch 2017, nr. 4.6 en W.G. Huijgen, ‘Nieuw huwelijksvermogensrecht: opnieuw een aandachtspunt geïsignaleerd’, *JBN* 2018/33, p. 5.

17 Ratio financiering via eigen vermogens bij verkrijging/goed gerelateerde tegenprestatie: 65/100.

18 Voor verdediging methode 3 zie: M.J.A. van Mourik & L.C.A. Verstappen, *Handboek Nederlands vermogensrecht bij scheiding. Algemeen Deel A*, Deventer: Wolters Kluwer 2014, nr. 4.3.2. Zoals eerder aangegeven wordt in de recent uitgebrachte zesde druk (2020) van het laatstbedoelde handboek inmiddels de hier als methode 2 aangeduide methode voorgestaan. Vergelijk ook: J. de Boer, W.D. Kolkman & F.R. Salomons, *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. 1. Personen- en familierecht. Deel II. Huwelijk, geregistreerd partnerschap en ongehuwd samenleven*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, nr. 302.

gen van een echtgenoot gerekend indien deze echtgenoot meer dan helft van de tegenprestatie bij de verkrijging van het *gehele* goed uit eigen vermogen heeft gefinancierd. Een dergelijke methode zou in casu tot de volgende uitkomst leiden:

- aandeel A: huwelijksgemeenschap;
- aandeel B: huwelijksgemeenschap.¹⁹

De toepassing van deze drie methoden leidt tot drie verschillende uitkomsten. Methode 1 leidt bij de allocatie van het goed tot ‘splitsing’ daarvan: het ene aandeel valt in het eigen vermogen van de ene echtgenoot, het andere in de huwelijksgemeenschap. Methode 2 heeft tot uitkomst dat het goed geheel tot de respectievelijke eigen vermogens van de echtgenoten behoort zodat met betrekking tot het verkregen goed tussen A en B een eenvoudige gemeenschap in de zin van titel 3.7 BW ontstaat. Methode 3 heeft tot gevolg dat het goed geheel tot de huwelijksgoederengemeenschap gaat behoren.

Met deze constatering blijven we achter met de vraag wat rechtens is.

6. HR 21 april 2006

In HR 21 april 2006 wijst de Hoge Raad arrest met betrekking tot de toepassing van het destijds geldende art. 1:124 lid 2 BW (oud).²⁰ In de betreffende zaak hebben de in gemeenschap van vruchten en inkomsten gehuwde echtgenoten gezamenlijk een woning verkregen. De feiten waren, verkort weergegeven, aldus:

De echtgenoten zijn in 1988 gehuwd in gemeenschap van vruchten en inkomsten. Zij zijn in 2000 van echt gescheiden. In 1992 verkregen zij gezamenlijk, ieder voor de onverdeelde helft, de eigendom van een woning met als koopprijs f 454.000. De woning was gefinancierd als volgt:

uit eigen vermogen vrouw: f 330.000;
 uit eigen vermogen man: f 90.000;
 uit huwelijksgemeenschap: f 34.000.

De op de verkrijging van de woning toepasselijke zaaksvervangingsregeling van art. 1:124 lid 2 BW (oud) luidde als volgt:

‘Een goed dat een echtgenoot anders dan om niet verkrijgt, blijft buiten de gemeenschap, indien het voor meer dan de helft van zijn prijs ten laste van hem persoonlijk komt.’

Uit de overwegingen van de Hoge Raad moet worden afgeleid dat hij met betrekking tot de woning tussen de echtgenoten het bestaan van een eenvoudige gemeenschap aanneemt.²¹

Bezien we dit resultaat in het licht van de hierboven beschreven methoden dan kan worden geconcludeerd dat van de hierboven genoemde zaaksvervangingsmethoden de tweede methode tot eenzelfde uitkomst leidt.

Kennelijk ging de Hoge Raad bij zijn beslissing ervan uit:

- dat art. 1:124 lid 2 BW (oud) van toepassing was op de gezamenlijke verkrijging door echtgenoten;
- dat het aan de zaaksvervangingsregeling ten grondslag liggende goederenrechtelijke eenheidsbeginsel diende te worden betrokken op de gezamenlijke verkrijging als zodanig en niet op de verkregen aandelen in het goed afzonderlijk;
- dat de in art. 1:124 lid 2 BW (oud) bedoelde ‘prijs’ kon worden opgevat als de som van hetgeen door de gezamenlijke echtgenoten uit eigen vermogen werd bijgedragen;
- dat hieraan niet kon afdoen dat de man ten opzichte van zijn verworven gerechtigdheid uit eigen vermogen (aanzienlijk) minder bijdroeg dan de vrouw en de man – anders dan de vrouw – met betrekking tot het door hem verkregen aandeel in het goed het daarmee corresponderende deel van de ‘prijs’ niet voor meer dan helft uit eigen vermogen financierde.

Heeft dit arrest ook relevantie voor de toepassing van art. 1:95 BW? In verschillende opzichten vertoont het toenmalige regime van gemeenschap van vruchten en inkomsten gelijkenis met het huidige hoofdstelsel. Ook de zaaksvervangingsregeling van art. 1:124 lid 2 BW (oud) vertoont een zodanige verwantschap met het huidige art. 1:95 lid 1 BW, dat aangenomen mag worden dat de uitkomst in de hier aan de orde gestelde zaak naar oud recht daarmee ook betekenis toekomt voor vergelijkbare zaken naar huidig recht.²²

Met deze constatering kom ik tot een conclusie.

7. Conclusie

De voor deze bijdrage geformuleerde hoofdvraag luidt:

Kan de zaaksvervangingsregeling volgens de eerste volzin van art. 1:95 lid 1 BW worden toegepast op een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten met betrekking tot hetzelfde goed en, zo ja, op welke wijze?

Bij verschillen in opvatting over rechtstheoretische aangelegenheden past terughoudendheid bij het tot recht verklaren

¹⁹ Ratio financiering via eigen vermogen bij verkrijging/goed gerelateerde tegenprestatie: A: 45/100, B: 20/100.

²⁰ HR 21 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU8938. Voor een bespreking hiervan, zie: Breederveld, *De huwelijksgemeenschap bij echtscheiding* (diss. Amsterdam VU), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2008, p. 178 e.v.; Huijgen, ‘Nieuw huwelijkvermogensrecht: opnieuw een aandachtspunt gesignaleerd’, *JBN* 2018/33; B.E. Reinhart in haar noot onder dit arrest, *JPF* 2018/80.

²¹ HR 21 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU8938, r.o. 3.1.

²² Over zaaksvervangingsregeling naar oud en huidig recht, zie ook: *Kamerstukken II* 2005/06, 28867, nr. 9, p. 8-10; A.J.M. Nuytink, ‘Woning, gefinancierd met grotendeels onder uitsluitingsclausule kwijtgescholden geldlening, gemeenschappelijk of privé?’, *Ars Aequi* september 2015, p. 688 e.v.; W.G. Huijgen, ‘Nieuw huwelijkvermogensrecht: opnieuw een aandachtspunt gesignaleerd’, *JBN* 2018/33, p. 5.

van deze of gene visie. Dit staat er echter niet aan in de weg om een voorkeur uit te spreken. Mijn voorkeur gaat uit naar beantwoording van de hoofdvraag in de navolgende zin.

De zaaksvervangingsregeling volgens de eerste volzin van art. 1:95 lid 1 BW kan eveneens op een gezamenlijke verkrijging door echtgenoten worden toegepast. Aangenomen mag worden dat in een dergelijk geval de werking van het goederenrechtelijke eenheidsbeginsel meebrengt dat dit beginsel wordt toegepast op de gezamenlijke verkrijging als zodanig en niet op de door de echtgenoten verkregen aandelen in het goed afzonderlijk. De in de zaaksvervangingsregeling bedoelde ‘tegenprestatie’ kan in dat geval worden opgevat als de som van hetgeen door de echtge-

noten bij de verkrijging van het goed uit eigen vermogen wordt bijgedragen. Deze opvatting komt overeen met de benadering die voor de toepassing van de zaaksvervangingsregeling hierboven als ‘methode 2’ is aangeduid. Deze methode is in lijn met de uitkomsten van het in deze bijdrage vermelde arrest van de Hoge Raad en wordt – al dan niet onder verwijzing naar bedoeld arrest – in toenemende mate ondersteund in de literatuur.

Over de auteur

Mr. dr. T.H. Sikkema

Universitair docent bij de afdeling Notarieel recht van de Universiteit Leiden.